

Genoprettende retfærdighed

Historie & praksis

- Forsker og underviser i konflikthåndtering og sikkerhed på Aarhus Universitet
- Konfliktrådsrådgiver for Rigspolitiet i straffesager
- Selvstændig konsulent og underviser for Center for Konfliktløsning
- Erfaringer fra primært Danmark, Sydafrika og Uganda

Christian B. N. Gade

- Hvornår begyndte man at tale om ”restorative justice”?
- Hvad er det for nogle grundidéer, genoprettende retfærdighed bygger på, og hvad er historierne bag disse idéer?
- Hvordan har genoprettende retfærdighed udviklet sig, og hvordan praktiseres genoprettende retfærdighed forskellige steder?
- Genoprettende retfærdighed kan være en reaktion på konflikter, men hvilken type konfliktsreaktion er der tale om?
- Hvad er det, der skal genoprettes med genoprettende retfærdighed? Hvem skal med? Hvad skal der gøres?
- Er genoprettende retfærdighed et nyt paradigme? Er det noget radikalt anderledes end straf?
- Hvilke dilemmaer og problematikker er der i forhold til genoprettende retfærdighed?
- Yderligere spørgsmål, som I måtte sidde med...

Spørgsmål

- Hvad tænker I?
- Udtrykket blev først populært i 1990'erne
- Mange hævder, at Albert Eglash dannede udtrykket i 1977 – men det er forkert
- Udtrykket er gammelt, men havde tidligere ikke de samme betydninger som i dag

**Hvornår begyndte man at tale om
"restorative justice"?**

- Idéen om, at straffesystemet er problematisk, var fælles for genoprettende retfærdigheds ”founding fathers”
- I kender Albert Eglash - men hvad kender I ham for?
- Eghlachs idéer om kreativ erstatning spiller en stor rolle i forhold til genoprettende retfærdighed

**Hvad er det for nogle grundidéer,
genoprettende retfærdighed bygger
på?**

- I kender Nils Christie - hvad argumenterer han for i den artikel, I har læst til i dag?
- Idéen om ”konflikt som ejendom” – alle, der er berørt, skal mødes. Christies idéer er vigtige i forhold til genoprettende retfærdighed

**Hvad er det for nogle grundidéer,
genoprettende retfærdighed bygger
på?**

- ”Restorative justice is a process whereby all the parties with a stake in a particular offence come together to resolve collectively how to deal with the aftermath of the offence and its implications for the future” – Tony Marshall, 1996
- Er det sådan I forstår genoprettende retfærdighed?

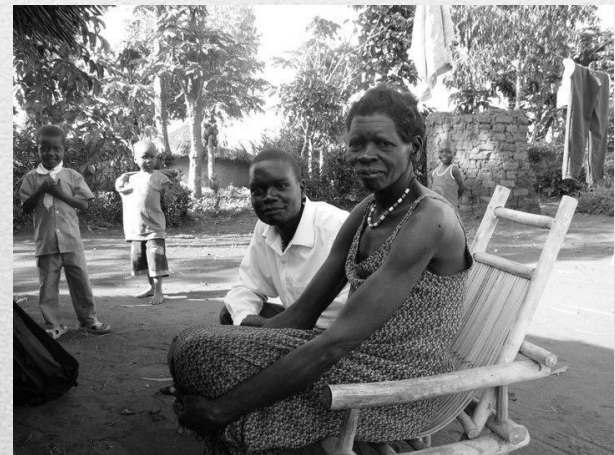
En definition

- Først talte man kun om genoprettende retfærdighed i forhold til ”almindelige” straffesager
- Det danske konfliktråd kan ses som et eksempel på denne form for genoprettende retfærdighed
- Hvad er et konfliktråd?

Genoprettende retfærdighed i forhold til ”almindelige” straffesager

- Der er sket en ”opad”-ekspansion af udtrykkets brug
- Eksempler: Sydafrikas sandhedskommission & Mato oput i Uganda efter borgerkrigen

	Flygte	”Åbne”	Angribe
<i>Spontant</i>	X		X
<i>Overvejjet</i>	X	X	X

Genoprettende retfærdighed

Genoprettende retfærdighed som konfliktreaktion

**Genoprettende retfærdighed i forhold til
alvorlige menneskerettighedskrænkelser**

**Genoprettende retfærdighed i forhold til
alvorlige menneskerettighedskrænkelser**

- Der er samtidig sket en ”nedad”-ekspansion af udtrykkets brug
- Eksempler: Stormøde i landsby i Egedal kommune under initiativ af SSP

Genoprettende refærdighed i forhold til konfliktsituationer og problematisk adfærd, hvor der ikke er sket en forbrydelse

- Hvad er det, der skal genoprettes?
- Hvem skal være med?
- Hvad skal der gøres?

Gruppearbejde (case fra Jeresarbejde)

- Hvilke dilemmaer og problematikker er der i forhold til genoprettende retfærdighed?
- Er genoprettende retfærdighed et nyt paradigme? Er det noget radikalt anderledes end straf?
- Hvordan udbreder man genoprettende retfærdighed, hvis det er det, man vil?

Diskussion

- Spørgsmål fra Jer?

Diskussion

- Gade 2015. *Genoprettende retfærdighed i Danmark*. Rapport fra Center for Konfliktløsning, København
- Gade 2013. "Restorative Justice and the South African Truth and Reconciliation Process", *South African Journal of Philosophy* 32(1),10-35

Kilder
